

25.9.2006

Sisäasiainministeriön hallinnonalan yhteisen tietotekniikkakeskuksen perustaminen**Asettaminen**

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut sisäasiainministeriön hallinnonalan yhteisen tietotekniikkakeskuksen perustamiseen tähtäävän hankkeen.

Toimikausi

1.10.2006 – 28.2.2008

Tausta

Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen hallitusohjelman mukaan valtionhallinnon tuottavuutta ja tehokkuutta lisätään muun muassa keskittämällä tukitehtäviä siihen erikoistuneille yksiköille. Hallituksen vuodelle 2006 päivitetyn strategia-asiakirjan ja valtioneuvoston vuosia 2007-2011 koskevan kehyspäättöksen mukaisessa hallinnonalakohtaisessa tuottavuusohjelmassa sisäasiainministeriö on asettanut tietohallinto- ja tietotekniikka-asioita koskevat vuoteen 2011 ulottuvat tuottavuuden ja toiminnan tehostamistavoitteeksi 25 henkilötyövuoden vähennyksen IT-henkilöstön osalta. Sisäasiainhallinnon tuottavuusohjelman mukaan tarkoituksena on perustaa hallinnonalan yhteinen tietotekniikkakeskus nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen (PTHK) pohjalta. Tavoitteena on luoda koko hallinnonalan yhteinen tietohallintoasioita hoitava palvelukeskus, joka voisi tarvittaessa tuottaa nykyistä laajemmin palveluita myös muille viranomaisille. Lisäksi tuli myös kartoittaa, mitkä nykyiset virastotason tietohallintotehtävät voitaisiin keskittää hoidettavaksi tässä keskuksessa. Toimenpiteiden avulla arvioidaan saavutettavan kokonaiskustannuksiltaan 15-20 prosentin säästöt tietoteknisten peruspalveluiden osalta verrattuna nykytilanteeseen. Tavoitteiden toteuttamiseksi sisäasiainministeriö asetti työryhmän, jonka tehtävänä oli 28.4.2006 mennessä laatia selvitys ja esitykset siitä, kuinka nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta voidaan perustaa hallinnonalan yhteinen tietotekniikkakeskus.

Raportista annetuissa lausunnoissa tuetaan työryhmän ehdotuksia tehtävien kokoamisesta hallinnonalan tietotekniikkakeskukseen. Lausunnoissa korostettiin, että keskusta rakennettaessa tulee kaikissa olosuhteissa kyetä turvaamaan virastojen olemassa olevat palvelut ja hallinnonalan virastoissa oleva asiantuntemus. Muutokselta edellytettiin noudatettavan myös hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Lausunnoissa esitettiin myös huomattava määrä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, jotka otetaan huomioon hankesuunnittelussa.

Päätös

Tehdyt taustaselvitykset ja niistä annetut lausunnot sekä hallinnonalan toiminnalliset näkökohdat ja edellä mainitut uutta tietohallintostrategiaa, valtion IT-toiminnan kehittämistä koskevat linjaukset sekä valtiovarainministeriön työryhmäraportissa palvelukeskusten perustamisesta esitetyt linjausehdotukset huomioiden päätetään, että:

Sisäasiainhallintoon perustetaan Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta sen tehtäväaluetta

laajentaen hallinnonalan uusi yhteinen tietotekniikkakeskus päätoimipaikkanaan nykyisen PTHK:n päätoimipaikan mukaisesti Rovaniemi.

Keskus vastaa koko hallinnonalalle tarjottavien yhteisten

- 1) Tietoteknisten peruspalvelujen (mm. työasematason elinkaaripalvelut, käyttäjähallinta, tietoliikennepalvelut, hallinnonalan yhteiskäyttöisten järjestelmien ylläpitopalvelut, käyttöpalvelut),
- 2) Tietotekniikkaan liittyvien asiantuntijapalvelujen (mm. tietoturvallisuuden hallinta- ja kehittämispalvelut, IT-hankintojen suorittamiseen liittyvät palvelut) sekä
- 3) Selvitystyöryhmän esityksen mukaisten turvaklusteri-palvelujen (mm. rekisterien tietosäällön valvonta- ja ylläpitopalvelut, mobiilipalvelut, tietoverkon turvallisuuden varmentamispalvelut, turvaklusterin käyttöpalvelut) tuottamisesta tilaaja – tuottaja –periaatteella.

Keskuksen tulee ensi vaiheessa ottaa tuotettavakseen edellä mainituista palvelukokonaisuuksista jo aikaisemmin sovittujen palveluiden lisäksi:

- 1) Työasemien ja perustietotekniikan tuki- ja ylläpitopalvelut
- 2) IT-laitteistojen ja ohjelmistojen hankinta- sekä lisenssien ylläpitopalvelut sekä
- 3) Keskuksen hoidettavaksi sovittavat käyttöpalvelut.

Palvelujen tuottaminen perustuu tietotekniikkakeskuksen ja asiakasvirastojen välisiin palvelusopimuksiin.

Keskusta perustettaessa otetaan huomioon jo tuottavuusohjelmaan kirjattu eräiden rajavartiolaitoksen tietotekniikkatehtävien keskittäminen uuden keskuksen hoidettavaksi. Pääosa toiminnoista tulee keskittymään Rovaniemelle, mutta alueellisesta tai lähituesta vastaavia henkilöitä tulee jatkossakin olemaan useilla muillakin paikkakunnilla. Toiminta tulee perustumaan monelta osin yhteisiin sähköisiin palveluihin sekä verkostoituneeseen työskentelytapaan.

Asetettava hanke valmistelee tietotekniikkakeskuksen perustamisen niin, että uusi keskus voisi aloittaa toimintansa 1.1.2008 lukien, kuitenkin viimeistään vuoden 2008 kuluessa. Keskuksen toiminnan käynnistämisen jälkeenkin voidaan jatkaa edellä mainittujen toiminnallisten asioiden ja palveluiden uudistamista sekä ottaa ne käyttöön porrastetusti. Valmistelussa otetaan huomioon hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen perustamisessa saadut kokemukset.

Tietotekniikkakeskusta perustettaessa otetaan huomioon myös valmisteilla olevassa ja syys-lokakuussa 2006 hyväksyttäväksi esitettävässä sisäasiainministeriön hallinnonalan uudessa yhteisessä vuodelt 2007-2011 kattavassa tietohallintostrategiassa esittävät linjaukset sekä 15.6.2006 annetun valtionhallinnon IT-toiminnan kehittämistä koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen linjaukset sekä kehittämistavoitteet ja –hankkeet.

Tietotekniikkakeskuksen ja sen palvelukseen siirtyvien henkilöiden osalta noudatetaan valtioneuvoston 23.3.2006 antamaa periaatepäätöstä (VM 9/01/2006) Valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa sekä siitä 4.4.2006 annettua soveltamisohjetta. Ohjeen mukaan valtion toimintayksikön lakkauttamistilanteessa ja sen tehtävien siirtyessä toiselle valtion toimintayksikölle henkilöstö siirtyy uuden yksikön palvelukseen. Tehtävien alueellistamistapauksissa henkilökunnan asemaan sovelletaan edellä mainitun valtioneuvoston periaatepäätöksen ohella sisäasiainministeriön hallinnonalan alueellistamishankkeissa noudatettavaksi päätettyjä henkilöstöpoliittisia periaatteita. Viime mainittu koskee myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella olevaa sisäasiainhallinnon henkilöstöä. Hankkeessa noudatetaan myös muilta osin hyvää henkilöstöpolitiikkaa.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on perustaa viimeistään vuoden 2008 kuluessa uusi sisäasiainhallinnon tietotekniikkakeskus nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta ja uudistaa hallinnonalan tietohallinnon tulosoajasta. Samassa yhteydessä hankkeessa tarkemmin määriteltävät hallinnonalan virastoissa nykyisin hoidettavat tietotekniset tehtävät kootaan hallinnonalan yhteiseen tietotekniikkakeskukseen. Hankkeen tavoitteena on myös uudistaa ja yhtenäistää nykyisiä tietohallintoprosesseja sekä luoda koko hallinnonalan käyttöön uusia keskitetysti tuotettuja palveluita ottaen kuitenkin samalla huomioon valtioneuvoston IT-päätöksen mukaisesti luotavat koko valtionhallintoa koskevat yhteiset IT-palvelut. Keskukseen palveluiden kehittäminen edellyttää myös palvelutuotantomallien käyttöönottoa sekä kustannuslaskennan kehittämistä.

Tehtävät

Hankkeen tärkeimmät osatehtävät ovat:

1. Hankkeen aluksi laaditaan projektisuunnitelma, jossa tarkemmin määritellään osahankkeet, niiden resurssointi ja aikataulut.
2. Suunnitella, valmistella ja toimeenpanna hallinnolliset, henkilöpoliittiset sekä muut niihin rinnastettavat muutokset siten, että Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta perustettava uusi sisäasiainhallinnon tietotekniikkakeskus voisi hallinnollisesti aloittaa toimintansa 1.1.2008 lukien, kuitenkin viimeistään vuoden 2008 aikana.
3. Valmistella ja tehdä esitykset uuden tietotekniikkakeskuksen tulosoajauksen sekä muun tarvittavan ohjauksen järjestämisestä. Lähtökohtana on, että uuden keskuksen tietohallinto- ja tietoliikenneasioihin liittyvästä strategisesta ohjauksesta vastaa hallinnonalan tietohallinnon ohjausryhmä TIHRY sekä palvelutuotannon kehittämisestä ja laadun valvonnasta asiakkaiden edustajista koostuva asiakkuusryhmä. Poliisin tietohallintokeskuksen tulosoajauksesta vastaa poliisin ylijohdo, kunnes uusi virasto on aloittanut toimintansa.
4. Valmistella tarvittavat muutokset lainsäädäntöön
5. Valmistella virasto- ja palvelukohtaiset palvelusopimusmallit, joissa määritellään palveluiden sisältö, palvelutasot, veloitusperusteet, laadunvalvonnan edellyttämät mittarit, mahdolliset hyvitysmenettelyt sekä muut palveluiden tuottamisen ja vastaanottamisen ehdot.
6. Valmistella vuoden 2008 talousarvioesityksen laadintaa varten esityksen keskuksen toiminnan rahoitusmalliksi ja tarvittavat muutokset hallinnonalan talousarvioon.
7. Toiminnan kehittäminen ja palvelujen tehokas ylläpito edellyttää jatkossa vakioitujen toiminta- ja tuotantomallien käyttöönottoa. Tässä voidaan käyttää pohjana niin kutsuttua ITIL-mallia, jonka perusosien mukaisesti määritellään tapahtumien, ongelmien, muutosten, kokoonpanon ja palvelutason hallinta. Aluksi tulee toteuttaa hallinnonalan yhteinen, vakioitu työasemaympäristö ja sen tukipalvelut. Näiden palveluiden tuotanto pyritään käynnistämään vuoden 2008 alusta ja palvelut tulee ulottaa koskemaan koko hallinnonalaan vuoden 2008 kuluessa.
8. Tietotekniikkakeskuksen palveluiden määrittely ja niiden kuvaaminen ottaen huomioon yhteisen tietohallintostrategian ja valtioneuvoston IT-päätöksen linjaukset sekä tietoturvalisuusvaatimukset. Keskeistä on määritellä se, mitkä palvelut tuotetaan keskuksen toimesta, mitkä hankitaan ulkoistettuina palveluina ja miltä osin käytetään valtionhallinnon yhteisiä IT-palveluita. Kuvauksen tulee kattaa vähintään ne palvelut, jotka keskuksen on tarkoitus tuottaa työasematukipalveluiden lisäksi hallinnonallalle. Näiden palveluiden palvelu-, kehitys- ja ylläpitoprosessit on myös kuvattava. Palvelut on oltava kuvattuna vuoden 2007 lop-

puun mennessä. Käyttöpalveluiden tuottamisessa otetaan huomioon tietoturvallisuus- ja varautumisenäkökohdat sekä keskuksen oma tai käytettävissä oleva konesalitila ja laitekapa-
siteetti sekä ulkoistamismahdollisuudet.

9. ITIL-mallin mukaiseen tapahtuman hallintaan liittyvän hallinnonalan yhteisen Service Deskin (SD) perustaminen siten, että se kykenee palvelemaan koko hallinnonalaan keskite-
tysti. Ensimmäisessä vaiheessa SD:n tulee tarjota ainakin työasemien tuki- ja ongelmanrat-
kaisupalvelut. SD on oltava perusosiltaan toiminnassa vuoden 2008 alussa. SD:n prosessit
on rakennettava siten, että se voi myöhemmin ottaa tukivastuulleen myös muut hankkeen
edetessä valittavat hallinnonalan sovellukset ja tietojärjestelmät. Samalla on tuoteistettava
prosessi, jolla uusi palvelu otetaan SD-tuen piiriin.

Organisointi

Hankkeen ohjausta varten perustetaan johtoryhmä, joka ohjaa ja ottaa kantaa hankkeen
kannalta merkittävimpiin kysymyksiin. Ryhmän puheenjohtajana toimii ministeriön hallin-
tojohtaja ja varapuheenjohtajana sisäasiainministeriön poliisiosaston edustaja. Johtoryh-
mään kuuluvat lisäksi esitykset tehneen selvitystyöryhmän puheenjohtaja, ministeriön tie-
tohallintojohtaja, poliisiosaston, rajavartiolaitoksen esikunnan, Poliisin tietohallintokeskuk-
sen ja työntekijäpuolen johtajajärjestöjen edustajat sekä tarvittavia muita edustajia mi-
nisteriöstä ja hallinnonalan virastoista. Käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä
vastaa hankejohtaja.

Hankkeen operatiivisesta ohjaamisesta ja tukemisesta vastaa hallinnonalan tietohallinnon
ohjausryhmä TIHRY, joka tarpeen mukaan käsittelee ja ottaa kantaa hankejohtajan esitte-
lyn pohjalta hankkeen kannalta oleellisiin tietohallintoyhteistyöhön liittyviin asioihin ja
ratkaisuihin.

Toteuttamishanketta johtaa sisäasiainministeriöön nimitettävä määräaikainen hankejohtaja.
Hankejohtajaksi nimitetään johtaja Tapio Aaltonen Väestörekisterikeskuksesta 1.10.2006
lukien. Hankejohtajan tulee tehdä hankkeen valmistelun yhteyksissä tiivistä yhteistyötä
Poliisin tietohallintokeskuksen kanssa.

Hankkeen toteuttamiseksi perustetaan alkuvaiheessa kaksi projektia:

- 1) Hallintoprojekti, jonka vetäjänä toimii hankejohtaja Tapio Aaltonen ja varapuheenjohta-
jana hallintopäällikkö Mauri Posio Poliisin tietohallintokeskuksesta. Projektiryhmän työ-
hön osallistuvat myös työntekijäpuolen johtajajärjestöjen edustajat. Projektin tehtäväalu-
eeseen kuuluvat edellä luetellut osatehtävät 1, 2, 3, 4, 5 ja 6. Hallintoprojekti valmistelee
hankekohtaiset henkilöstöpoliittiset periaatteet laatimansa selvityksen perusteella.
- 2) Toiminnallinen projekti, jonka vetäjänä toimii tietohallintopäällikkö Tapani Hämäläinen
ministeriön poliisiosastolta ja varapuheenjohtajana kehittämisspäälikkö Harri Ihalainen
Poliisin tietohallintokeskuksesta. Projektin tehtäväalueeseen kuuluvat edellä luetellut osa-
tehtävät 7, 8 ja 9.

Projektiryhmien muut jäsenet nimetään yhdessä ministeriön osastojen ja alaisten virastojen
kanssa käytävien keskustelujen pohjalta.

Hankkeelle voidaan tarvittaessa asettaa muitakin projekteja tai alaprojekteja, jotka kootaan
ministeriön ja hallinnonalan virastojen ja laitosten edustajista.

Sisäasiainministeriö odottaa hallinnonalan virastojen suhtautuvan myönteisesti hankkeen
toteuttamiseen ja asettavan edustajiaan ja työpanostaan käytettäväksi hankkeen johtoryh-

mään sekä käytännön ratkaisuksista ja toteutuksesta ensisijaisesti vastaaviin alaprojekteihin.

Kustannukset ja rahoitus

Toteuttamishankkeen hallinnolliset yleis- ja matkakustannukset sekä hankejohtajan palkkaus maksetaan hallinnonalan yhteiseltä tietohallintomomentilta. Vuoden 2007 alusta palkattavan hankesihteerin palkkaus maksetaan poliisin toimintamomentilta.

ITIL-mallin mukaisten prosessikuvausten laadinnan ja implementoinnin sekä uuden keskuksen kustannuslaskennan toteuttamisen edellyttämää konsultointityöpanosta voidaan hankkia hallinnonalan yhteiseltä tietohallintomomentilta sekä Poliisin tietohallintokeskuksen määrärahoista ja poliisin toimintamomentilta vuosien 2007 – 2008 tulosneuvotteluissa erikseen sovittavalla tavalla.

Hankkeen ohjausryhmän ja sen alaprojektien jäsenille ei makseta erillisiä korvauksia, vaan mainittu työ on normaalia virkatyötä.

Tietotekniikkakeskuksen perustamiskustannukset rahoitetaan myöhemmin yksityiskohtaisesti sovittavin tavoin yhteisesti ministeriön ja hallinnonalan virastojen ja laitosten käytössä olevista henkilöstön palkkaus-, tietohallinto- ja tietotekniikka- sekä toimintamäärärahoista.

Sisäasiainministeri Kari Rajamäki

Alue- ja kuntaministeri Hannes Manninen

Kansliapäällikkö Ritva Viljanen

JAKELU

Sisäasiainministeri Kari Rajamäki
 Alue- ja kuntaministeri Hannes Manninen
 Kansliapäällikkö Ritva Viljanen
 Valtiosihteeri Kari Salmi
 Valtiosihteeri Antti Mykkänen
 Erityisavustaja Ismo Kainulainen
 Erityisavustaja Timo Reina
 Ministeriön osastot ja erillisyksiköt
 Hallinnonalan virastot ja laitokset

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö